

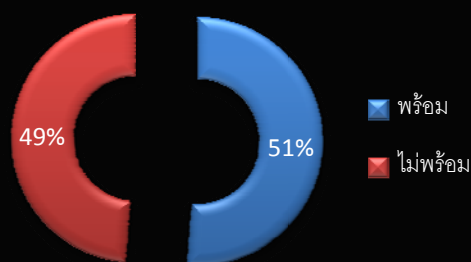
การรับรู้และตระหนักเกี่ยวกับ “อาเซียน” ของคนไทย

ในการก้าวสู่การเป็น “ประชาคมอาเซียน” ในปีพ.ศ. 2558 หลังจากทีภาครัฐ ภาคเอกชน ท้องถิ่นและสถาบันการศึกษาตื่นตัวในการแสวงหาและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว เป็นที่น่าสนใจว่าคนไทยรู้จักและรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนมากขึ้นเพียงใด ในการนี้ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้ทำการสำรวจการรับรู้และตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนของประชาชนชาวไทยเมื่อช่วงต้นปีที่ผ่านมา โดยกระจายกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศในหลายช่วงอายุและหลากหลายอาชีพ รวมทั้งสิ้น 2,503 คน จนได้ผลสำรวจในรอบที่ 1 สรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนที่คิดว่าตนมีความพร้อมในการเป็นประชาชนในประชาคมอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 51.4
2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยุกระจายเสียง นิตยสาร/วารสาร และหนังสือ ตามลำดับ
3. ประชาชนที่คิดว่าทำให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในประเด็นเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน มีความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาเป็นเรื่องการเมืองและความมั่นคง (ร้อยละ 13.9) ซึ่งให้ความสำคัญไม่ต่างกันมากนักกับเรื่องสังคมและวัฒนธรรม (ร้อยละ 13.3)
4. ประชาชนที่คิดว่าเตรียมความพร้อมด้านฝีมือแรงงานเป็นเรื่องจำเป็นมาก คิดเป็นร้อยละ 96
5. ประชาชนที่คิดว่าส่งเสริมให้มีการเรียนภาษาอังกฤษหรือภาษาประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นเรื่องจำเป็นมากคิดเป็นร้อยละ 81

จากการสำรวจข้างต้น จะเห็นได้ว่าประชาชนไทยเริ่มตื่นตัวและรู้สึกว่าจะมีความพร้อมในการเป็นประชาชนในประชาคมอาเซียนพอสมควร คือ ร้อยละ 51.4 ซึ่งเกินกว่าครึ่งของจำนวนประชาชนที่สำรวจ นับว่าคนไทยมีความรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนดีขึ้น เมื่อเทียบกับผลสำรวจก่อนหน้านี้ กล่าวคือ จากการศึกษาเรื่อง Attitudes and Awareness toward ASEAN: Findings of a Ten Nation Survey (ทัศนคติและการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน: ข้อค้นพบจากการสำรวจสิบประเทศ) ของ

ประชาชนที่คิดว่าตนมีความพร้อมในการเป็นประชาชนในประชาคมอาเซียน

ASEAN Foundation (มูลนิธิอาเซียน) เมื่อปีพ.ศ. 2551 โดย Dr. Eric Thompson จาก มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และผศ.ดร.จุนี เทียนไทย จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้สำรวจนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (อาทิ มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ มหาวิทยาลัยมลายา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) จำนวนประเทศละ 200-220 คน รวมทั้งสิ้น 2,170 คน ผลปรากฏว่า นักศึกษาไทยมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนค่อนข้างต่ำ โดยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่านักศึกษาจากลาว และกัมพูชา ไทยเป็นประเทศที่จดจำปีที่มีการก่อตั้งอาเซียนได้น้อยที่สุด แม้อาเซียนจะถือกำเนิดในประเทศไทยก็ตาม โดยตอบถูกเพียงร้อยละ 27.5 เท่านั้น ขณะที่ค่าเฉลี่ยของชาติอาเซียนทั้งหมด คือ ร้อยละ 49.5 นอกจากนี้ ในขณะที่ร้อยละ 76.8 ของนักศึกษาอาเซียนทั้งหมดเห็นด้วยว่าตนเป็นพลเมืองอาเซียน ส่วนนักศึกษาไทยเห็นด้วยร้อยละ 67 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ

จากการสำรวจของนิด้าโพลพบว่า

- คนไทยมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนมากพอสมควร ซึ่งนับว่าดีขึ้นกว่าช่วงที่ผ่านมา
- ช่องทางหลักที่คนไทยได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน คือ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ
- คนไทยให้ความสำคัญกับประเด็นทางเศรษฐกิจของอาเซียนมากที่สุด ในขณะที่สนใจประเด็นด้านการเมืองความมั่นคง และสังคมวัฒนธรรมค่อนข้างน้อย
- ยังจำเป็นต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเพิ่มขึ้นอีก

จากความพยายามของหลายภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ ในการเผยแพร่เกี่ยวกับอาเซียนในรูปแบบต่างๆ เช่น ข่าวรายการโทรทัศน์ การ์ตูน สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือและแผ่นพับ ทำให้ชาวไทยมีช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจะเป็นสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์และอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ การที่ไทยมี ดร.สุรินทร์ พิณสุวรรณ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนเป็นระยะเวลา 5 ปี (2551-2555) ก็มีส่วนเพิ่มความสนใจและความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนมากขึ้นด้วย ตัวอย่างความรู้ที่มีมากขึ้น อาทิ ร้อยละ 82.5 ของกลุ่มตัวอย่างของนิด้าโพลระบุว่า AFTA เป็นเขตการค้าเสรีของอาเซียน อีกทั้งยังมีผู้ตระหนักรู้ว่า “จำเป็นต้องพัฒนาฝีมือแรงงาน” สูงถึงร้อยละ 96 และผู้ที่คิดว่า “จำเป็นต้องพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษตลอดจนภาษาเพื่อนบ้าน” สูงถึงร้อยละ 81

สถิติชาวไทยผู้ที่พร้อมจะเป็นประชาคมอาเซียนจากการสำรวจของนิด้าโพลยังไม่ถือว่าอยู่ในระดับสูง ซึ่งจากการสำรวจเรื่อง “ความเข้าใจอันดีต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” ของบริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจ Ipsos Business Consulting เมื่อปี 2555 พบว่า คนไทยเพียงร้อยละ 25 มีความเข้าใจดังกล่าว ซึ่งอยู่ในอันดับ 5 โดยที่อันดับ 1 คือ มาเลเซีย อยู่ที่ร้อยละ 56 ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจของนิด้าโพลที่พบว่าเกือบร้อยละ 50 ของคนไทยที่สำรวจยังคิดว่าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะเริ่มในวันที่ 1 มกราคม 2558 ในขณะที่เพียงเกือบร้อยละ 20 ตอบได้อย่างถูกต้องว่าเป็นวันที่ 31 ธันวาคม 2558 นอกจากนี้ จากการสำรวจของนิด้าโพลยังพบว่า ประชาชนจะให้ความสำคัญกับประเด็นเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุด โดยสูงถึงร้อยละ 70 ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจได้ ในขณะที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านการเมืองความมั่นคง และด้านสังคมวัฒนธรรมของอาเซียนนัก คิดเป็นตัวเลขประมาณ ร้อยละ 13 เท่านั้น

แม้ว่าการสำรวจทั้ง 3 สำนักที่กล่าวมาจะแตกต่างกันไปบ้างในด้านเนื้อหาใจความในการสำรวจและกลุ่มตัวอย่างแต่น่าจะสรุปได้ว่า ทุกภาคส่วนต่างๆ ในประเทศไทยยังต้องเพิ่มความพยายามขึ้นอีก เพื่อให้มีอัตราส่วนประชาชนที่รับรู้เข้าใจ อีกทั้งมีความพร้อมต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรเร่งรัดเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นด้านการเมืองความมั่นคงและสังคมวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของความเป็นประชาคมอาเซียนมากขึ้นด้วย

กระทรวงการต่างประเทศ

ตีพิมพ์ใน: หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันพุธที่ 25 กันยายน 2556 หน้า 30